

Rishøjvej 4 ApS
Annelie Abildgaard og Mikkel Mikkelsen
Hedegade 30
4000 Roskilde
Annelie Abildgaard annelie.abildgaard@gmail.com
mikkel@ask-ygdrasil.dk;

Kystdirektoratet
J.nr. 21/22418-5
Ref. Jan Kofod Winther
02-04-2022

Tilladelse til renovering og forandring af eksisterende driftsbygninger og bolig samt vejomlægning inden for strandbeskyttelseslinjen på landbrugsejendommen matr. 10d, Kattinge By, Herslev, Rishøjvej 4, Kattinge, 4000 Roskilde, Lejre Kommune

Ansøgning

I har søgt om tilladelse til renovering og forandring af eksisterende driftsbygninger og bolig samt omlægning af vej inden for strandbeskyttelseslinjen på landbrugsejendommen Matrikel nr. 10d, Kattinge By, Herslev, Rishøjvej 4, Kattinge, 4000 Roskilde, Lejre Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver tilladelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 15a, stk. 1, nr. 6, til at opføre ny maskinhal, ombygning af stuehuset og udvidelse af boligarealet med "passivhuset" samt ombygning af "stalden" og endvidere renovering af 3 øvrige bebyggelser med en placering og udformning som beskrevet i ansøgningen.

Der dispenseres endvidere efter §65b, stk. 1, jf. § 15, til omlægning af en vejadgang til sommerhusene.

Tilladelsen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse

I må ikke udnytte tilladelsen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er tilladelsen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan i skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Redegørelse for sagen

Ejendommen er en landbrugsejendom, hvor bebyggelsen og hovedparten af jorden er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen. Stuehuset er på 131 m² og er sammenbygget med en garage på 22 m². Øst for stuehuset ligger en staldbygning på 142 m² med 90 m² overetage (høloft). Herudover findes 4 mindre udhuse mv., og et antal sommerhuse opført på parceller der udlejes hertil (10 parceller).

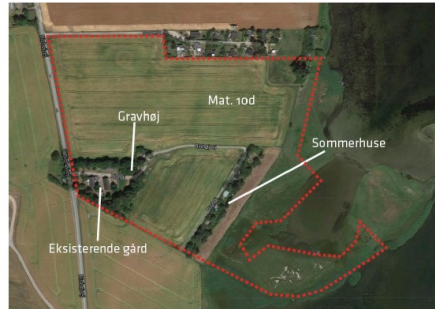
Ejendommen er en mindre bedrift på i alt ca. 10,8 Ha, hvoraf ca. 7,3 ha drives som alm. agerjord, 2,5 ha er strandeng og ca. 1 ha er udlagt til have, vej- og udenomsarealer og sommerhusgrunde. Strandengene er i 2020 blevet heget og har fået fem årligt tilsagn om naturpleje, med afgræsning med får og heste, der med succes er startet op i sommeren 2020, i samarbejde med Kattinge Fårelaug.

Bygningerne med relation til ejendommens historiske drift (Bygningerne A, B, C, D, E, F, G) er samlet i ejendommens sydvestlige hjørne. Stuehuset (Bygning A) er opført i 1909 og renoveret og tilbygget i 1980'erne med bygning C. Komplekset består af stuehus (A+C), kostald (bygning B), svinehus (bygning D), hønsehus (bygning E), maskinhus (bygning F) og lade (bygning G). Alle bygninger er for nuværende i dårlig stand.

Kystdirektoratet meddelte den 8. december 2021, lovliggørelse af sommerhuset Rishøj 5, samt dispensation til to læskure til helårsgræsende dyr – dels et i tilknytning til de kystnære græsningsområder samt et i tilknytning til området

mellem sommerhusene og driftsbygningerne, som skal udlægges i vedvarende græs.

Ejendommen

Ansøgningen omhandler bygningsændringer og opførelse af nyt byggeri:

- Renovering af eksisterende stuehus og staldbygning samt grisestald
- Nedrivning af tilbygning til stuehus og opførelse af nordlig boliglænge – uopvarmet passivhus (sammenbygning af stald og stuehus til en trelænget enhed)
- Nedrivning af gammel lade og opførelse af ny maskinhal/lade for driften samme sted

Endvidere ansøges om omlægning af vejadgangen til sommerhusene på ejendommen.

Baggrunden for ansøgningen er ansøgers ønske om at gøre ejendommen til et klimaeksemplarisk landbrug, hvilket bl.a. afspejler sig i utraditionelt byggeri samt en høj grad af genanvendelse af eksisterende materialer.

Ansøger oplyser bl.a.:

Visionen for ejendommen

Vi vil gøre Rishøj til et klimaeksemplarisk landbrug, der både i landbrugsdriften, byggeri og dagligliv aktivt modvirker klimaforandringerne. Vi vil minimere udledning af CO₂ radikalt, og vi vil aktivt hen over årene lagre så meget kulstof som det er muligt på de 10,8 ha ejendommen omfatter.

Den forretningsmæssige vision for den videre udvikling af landbruget og ejendommen er at skabe en fornyet erhvervsmæssig drift af landbruget på ejendommen, samt fortsætte udlejningen af sommerhusgrunde. Dertil skal ejendommen danne bolig for ansøger.

Landbrugsdriften omlægges til økologi med klimafokus (regenerativt landbrug), og skal baseres på bæredygtigt opdræt/opfedning af kvæg, får og kaniner med henblik på produktion og salg af økologisk kød. I den forbindelse skal dele af omdriftsarealerne anvendes til produktion af hø og evt. andet foder til dyrene.

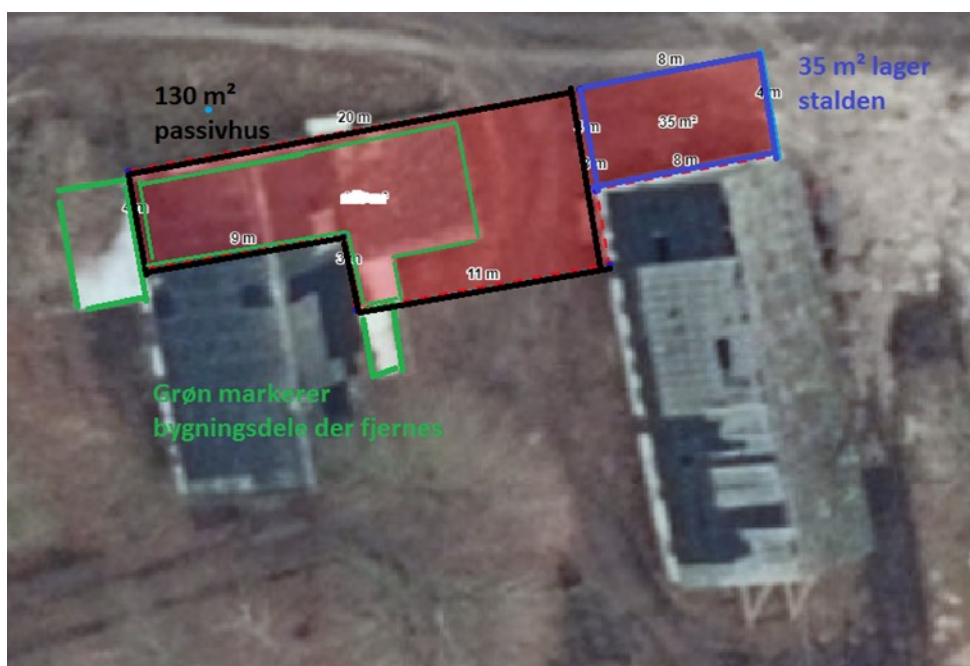
Bygningerne skal skabe rammen om virksomhedens landbrugsrelaterede aktiviteter. Derfor er det nødvendigt dels at renovere og omdanne bygningerne, dels at udvide dem, så de kan understøtte landbruget og den nødvendige drift og diversitet. Bygningerne skal både give det nødvendige areal og rum til

aktiviteterne, til maskiner og driftsmidler, løsdrift af dyr, lagring, forarbejdning, pakning og opbevaring af produkter med henblik på salg.

Bygningsmæssige ændringer

Etablering af 3-fløjet anlæg ved at forbinde eksisterende stuehus med stalden ved en udbygning af stuehuset med passiv hus (nordfløjen)

Stuehuset afkortes mod nord og sidebygninger fjernes. Stalden forlænges mod nord med 35 m² lager. De to bygninger forbindes med en 130 m² bygning – passivhuset – der er en uopvarmet del af boligen, men forsynet med store glaspartier mod gårdrummet mod syd således denne del kan solopvarmet og opvarme de resterende bygninger.

Stuehuset, (Bygning A)

Det eksisterende stuehus istandsættes og moderniseres. Den nuværende gasbeton tilbygning mod nord nedrives og materialerne herfra genanvendes i videst muligt omfang til andre formål på Rishøj.

Bygningen føres tilbage til den oprindelige geometri med stråtag, kalkede facader og gesimskanter. Vinduer udskiftes til det oprindelige udseende med dannebrogssprossering, med små sprossede overfelter. Skorstenen bevares. Overdækket terrasse samt indgangsparti nedrives. I tagfladen indbygges et antal kviste og Velux ovenlys integreret i tagfladen.

Stuehuset indrettes til bolig for ansøger. Der indrettes opholdsrum, køkken, soveværelse og bad i stueetagen samt to soveværelser og et bad i uudnyttet overetage.

Stuehuset har et fodafttryk på ca 75 m² og får et samlet etageareal på ca 110 m². Bygningen tilstræbes isoleret og bestykket til energiklasse A 2020. Isolering og installationer udføres på indvendig side for at bevare oprindeligt udtryk.

Det er en selvstændig pointe i renoveringen af stuehuset på denne måde, at arbejde aktivt med at reducere klimabelastningen ved at reducere boligarealet fra de nuværende 131m² til 110m² mere kompakt hus. Den isolerede og opvarmede del af huset er derfor betragteligt mindre end en moderne standardbolig, og dette lader sig kun gøre fordi Nordfløjen som passivhus, tilføjer areal til boligen, og samtidig muliggør en årstidsbetinget brug der dramatisk reducerer behovet for opvarmning, isolering etc. Det er dette greb, der gør det muligt at bringe stuehuset helt op i energiklasse A 2020.

Det er kombinationen af stuehuset og nordfløjen der muliggør det radikalt klimavenlige dagligliv i boligen på Rishøj, i tråd med stedets ånd og landbrugsdriftens store klima ambitioner. De to kommer tilsammen til at udgøre et areal på ca 240 m², i respekt for det almindeligt tilladte boligareal inden for Kystbeskyttelseslinjen på 250m², men det bliver således kun de 110m² der er opvarmet og isoleret som en almindelig bolig.

Nordfløjen er beskrevet herunder.

Stalden (Bygning B)

Den eksisterende staldbygning istandsættes. De murede kalkede facader med traditionelle støbejerns staldvinduer bevares for at sikre det oprindelige udtryk og indtrykket af staldbygning. Der suppleres med yderligere støbejerns staldvinduer langs begge facade og i gavle således der er en jævn fordeling af vinduer i samme format som de eksisterende. Facader afsluttes med en simpel kvartstens gesims. Der opføres ny spærkonstruktion i øksehugget douglasfyr som åben ladekonstruktion. Taget belægges med stråtag i lighed med stuehuset, og føres derved tilbage til sin oprindelige tagbelægning.

Oprindelige facader efterisoleres ikke men hulmursisoleres i muligt omfang, dette for at bevare det oprindelige stald udtryk på indvendig side.

Bygningen skal anvendes til landbrugsdriften. Den skal understøtte landbruget ved at rumme areal for håndtering af produkter, bearbejdning og pakning af varer. Desuden skal den kunne anvendes som læmme og vinterstald for de mindre dyr i bedriften.

Bygningen indrettes i stueetagen med et stort rum hvoraf en del har dobbelt højde til kip. Dertil vil der i stueetagen indrettes et toilet og omklædningsrum til driften samt et fødevareegnet rum der kan håndtere lokal slagtning og partering af dyr.

I bygningen vil tagetagen udnyttes lokalt ved gavlene til høløft, samt et mindre kontor/lagerrum i den nordlige ende. Dette rum isoleres og opvarmes.

Stalden har et fodaftrek på 141 m², og med indretningen af lagerrum mod nord vil det samlede areal udgøre 176 m², excl. arealerne på høløftet.

Nordfløjen, den 3. længe (Bygning C)

Den eksisterende tilbygning og garage bygning til Bygning A nedrives. I dennes fodaftrek samt i forlængelse af denne facadelinje opføres den 3. længe til gårdens hovedbygning.

Nordfløjen opføres som bindingsværksbygning udført i øksehugget douglas fyr.

Tagkonstruktionen udføres som traditionelle hanebåndspærfag i kombination med spærrammer i passivhuset der muliggør fri højde til kip.

Nord facaden udføres med løsholt og skråbånd i underfacaden indtil ca 0,8 m højde. Der monteres dannebrogsvinduer i tavl derover der udfylder tavle helt op under tagremmen.

Sydfacaden udføres på basis af tømmerkonstruktionen der bærer spærrammerne og udgøres af en række dobbeltdøre med glasfyldninger.

Taget mod nord udføres som stråtag med indlagte velux vinduespartier der sikrer ventilation og lysindfald i passiv huset.

Tagfladen mod syd imod gårdrummet udføres med stråtag på den øverste del, og herunder udføres let glastag med lodret opdeling af glas. Glastaget sikrer sol og lysindfald fra syd, og sikrer passiv energi tilførslen.

Glasbeklædning og tag sprosseres med ca 0,6 m feltstørrelser.

I de to gavltrekanter mod nord indbygges dobbeltdøre med glasfyldning, og tavle i gavlene monteres med faste glaspartier.

Gulv i bygningen udføres af genbrugs-teglsten for at optage passiv solvarme og regulere fugtindholdet i rummet.

Nordfløjen bliver et uopvarmet passivhus og skal anvendes til boligformål, og klassificeres derfor som uopvarmet bolig areal. Bygningen indrettes som et stort rum med fri højde til kip, med synlige spær. Bygningen opføres som uopvarmet rum, idet der bygges efter principper om passiv solvarme i størst tilladeligt omfang. Bygningen vil derfor sikre et meget betragteligt bidrag til opvarmningen af både bygning A og bygning B.

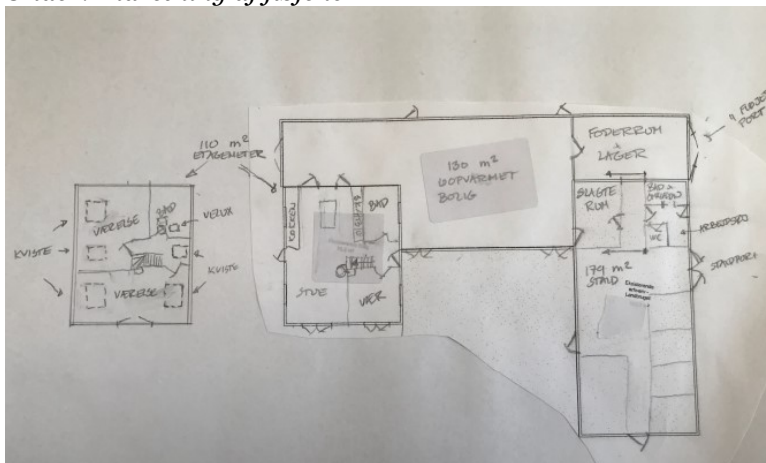
Bygningen spiller dermed en helt afgørende rolle i at sænke klimabelastningen for det samlede bolig- og erhvervsareal, langt ud over hvad der ville være muligt alene gennem renovering af de eksisterende bygninger i traditionel bygestil med tegltag/stråtag.

Dermed er Nordfløjen omdrejningspunktet for hele ideen om at renovere Rishøj klimavenligt og i respekt for de gamle huses originale udtryk og materialer, i en tid hvor det kræver radikale skridt for byggeriet at modvirke katastrofale klimaforandringer. Nordfløjen kommer både til at lagre en betragtelig mængde CO₂ i både bindingsværk og tagkonstruktionen af træ og strå, og til at udgøre en minimal klimabelastning under opførelsen, da der i størst mulig udstrækning vil blive anvendt træ, lokalt høstede tagrør og øvrige genbrugsmaterialer/naturmaterialer med så lav klimaaftryk som muligt. Renoveringen af de eksisterende bygningskroppe vil sikre en samlet lav klimabelastning i den allerede bundne energi i murværk og sokler genanvendes.

Nordfløjen får et samlet fodaftrek på ca 165 m² hvoraf den uopvarmede boligdel udgør ca. 130 m², og lager rum for stalden udgør ca 35 m².

*"Nordfløjen" set fra nord (øverst) og fra syd med glaspartiet mod gårdrummet.
Under: Indretning af fløjene*

Øverst: staldens facade mod øst og boligen med vest
Under: staldens facade mod gårdrummet og boligens

Opførelse af ny maskinhal (Bygning G)

Den eksisterende lade mod nord i byggefeltet nedrives og erstattes af en ny maskinhal. Materialerne fra den gamle lade genanvendes i videst muligt omfang til andre formål på Rishøj.

Bygningen skal anvendes til tre funktioner som del af landbrugsdriften.

- Ca 1/3 af bygningen anvendes som traditionel maskinhal til traktor og andre landbrugsmaskiner og markredskaber samt oplag af materialer og emballager for landbruget.
- Ca 1/3 af bygningen vil blive anvendt til oplag af hø baller til vinterfoder for dyrene samt salg af hø.
- Den nordligste 1/3 af bygningen vil blive anvendt som løsdriftsstald for dyreholdet. Bygningen vil have et samlet areal på 500 m².

Bygningen opføres med en facadehøjde på 4 m og et grundplan på ca 20 x 25 m. Hallen opføres med samme bygningsprofil som den eksisterende og opføres som moderne stålramme hal med tagbeklædning af ståltrapez-plader eller bølgeeternit i grå farve med en hældning på ca 25 grader og facadebeklædning af douglas fyr i "1 på 2" beklædning. Der planlægges installering af solceller om muligt på sydlig tagflade.

Bygningen placeres over samme fodaftryk som eksisterende lade, men udstrækkes mod vest og nord for at nedtone bygningens størrelse set fra Kysten samt sikre at udvidelsen ikke bringer bygningen nærmere gravhøjen, end den allerede eksisterende bygning. Bygningen drejes ca 15 grader mod vest i den nordlige ende for at sikre fortsat indkig til gravhøjen fra Nord/vest.

Taghældningen vendes således rygningen er øst-vest, svarende til den eksisterende, og den nordlige facade bliver så lav som muligt for at nedtone bygningen i landskabet.

Istandsættelse af eksisterende bygninger (D, E og F)

Grisestalden (Bygning D)

Den eksisterende lille grisestald istandsættes med opretning af facade som eksisterende murede kalkede facader i lighed med bygning A og B. Gavltrekanter beklædes med træ, lodret "1 på 2" i ubehandlet Douglas fyr. Facade mod nord åbnes i fuld bredde og der indbygges porte af træ. Bygningen isoleres eller opvarmes ikke. Bygningen skal anvendes som garage for erhvervet. Bygnings samlede areal er ca 36 m²

Hønsehuset (Bygning E)

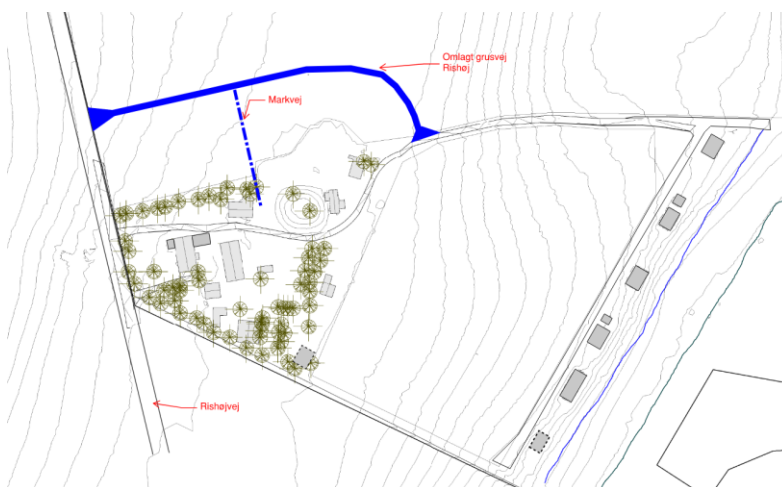
Bygningen har fungeret som hønsehus og brugt til øvrigt fuglehold. Bygningen er opført i tegl som halvstensmure uden isolering. Bygningen planlægges bevaret, men med udskiftning af bølgeeternit til tag af ståltrapezplader med ca 25 graders hældning. Bygningen skal anvendes til hønse- og dyrehold. Bygningen samlede areal er ca 30 m²

Værkstedet. (Bygning F)

Den eksisterende maskinbygning bevares og istandsættes. Facader fremstår i dag som berappet massivt murværk, med støbejerns staldvinduer placeret lidt tilfældigt. Mod øst fremstår bygningen med facade i træ med genbrugsvinduer. Tagbelægning planlægges udskiftet fra nuværende bølgeeternit til ståltrapezplader. Facader forventes kalket, og facade mod øst forventes istandsat med delvis træfacade, delvis vinduer i samme udtryk som nuværende. I den murede facade mod syd, vest og nord planlægges staldvinduer udskiftet med dannebrogsvinduer for at sikre naturligt lysindfald og dermed mindske energiforbruget til kunstigt lys indenfor. Der monteres genbrugsvinduer. Bygningen opvarmes ikke. Bygningen anvendes som værksted og oplag af mindre maskiner samt arbejdsrum for landbruget. Bygningen har et samlet areal på ca 100 m²

Ændret vejadgang

For at skabe et bedre udgangspunkt for den nye bebyggelse og skabe bedre adgangsforhold for sommerhusene på matrikel 10d og adgang til kysten ønskes den eksisterende grusvej "Rishøj" flyttet mod nord for de første ca. 150 meter af vejen.

Flytningen af vejen medfører at den ny bebyggelse vil være mindre generet af kørsel på Rishøj, og at den offentlige adgang til sommerhusene samt til kysten vil være mere "klar" og synlig. Samtidig skaber det bedre adgang for de lokale gående og vandrere, der vil besøge kysten.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Ejendommen ligger i Natura 2000-område nr. 136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Når der henses til der alene er tale om en lovliggørelse af et ca. 50-60 år gammelt sommerhus, som ikke medfører tilstandsændring, samt to læskure for afgræsning af naturarealer, er det Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-områder, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, idet Kystdirektoratet vurderer, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Begrundelse for afgørelsen

Efter det oplyste om ejendommens eksisterende bebyggelse og drift mv., lægger Kystdirektoratet til grund, at der er tale om opførelse af byggeri, som er nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor tilladelse efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet finder ikke, at der er kystlandskabelige forhold der taler imod den beskrevne vedligeholdelse og renovering af bygningerne D (grisestald), E (hønsehus) og F (værkstedet).

Eksisterende stuehus samt stald samt passivhus

Passivhusets udformning med store glaspartier i tagfladen ind mod gården, kan være problematiske i forhold til dispensationspraksis.

Det bemærkes dog, at glaspartierne ind mod gården i det væsentlige er skærmet fra omgivelserne af de to bygningsfløje (eksisterende stuehus og stalden) samt mod syd af bygningerne D og E, der delvist lukker gårdrummet mod syd, samt af bebyggelsens omkransende bevoksning. Synligheden af glaspartiet vil således være ganske begrænset i forhold til det omgivne landskab.

Hertil kommer, når der henses til formålet med selve bygningen og bygningens glaspartier, at det bagvedliggende energihensyn kan tale for, at der foreligger en særlig begrundelse, som vil kunne føre til en tilladelse/dispensation.

Kystdirektoratet vurderer således, at passivhuset ved sin udformning og sammenhæng til den øvrige del af boligen, har karakter af et "vedvarende energianlæg". Kystdirektoratet finder, at den administrative praksis der er tilkendegivet nedenfor, ligeledes kan lægges til grund ved vurdering af andre energi- og CO₂ reducerende projekter, herunder også for "passivhuset".

Udbredelsen af vedvarende energi er således et anerkendelsesværdigt formål, og ansøgninger herom skal derfor behandles lempeligere end andre typer af anlæg inden for strandbeskyttelseslinjen, jf. Natur- og Miljøklagenævnets NoMO nr. 77 om opstilling af solfanger- og solcelleanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen.

Selv om der er tale om anerkendelsesværdige formål med sådanne anlæg og byggerier, kan dette formål dog ikke ubetinget tilsidesætte de landskabelige interesser, der skal varetages inden for strandbeskyttelseslinjen.

Set i forhold til landets samlede areal, er de arealer der er omfattet af strandbeskyttelseslinjen relativt begrænsede. Ligeledes ligger kun en ganske lille del af landets helårsboliger og landbrugsejendomme inden for strandbeskyttelseslinjen. En forholdsvis restriktiv praksis overfor f.eks. landskabeligt dominerende anlæg vil således ikke have nogen afgørende negativ betydning for bestræbelserne på at forøge antallet af vedvarende energianlæg i landet.

Kystdirektoratet finder efter en samlet vurdering at passivhusets udformning og beliggenhed vil kunne godkendes. Det indgår med betydelig vægt i direktoratets vurdering, at den landskabelige påvirkning vil være forholdsvis begrænset, samt at det energi- og klimamæssige hensyn på denne baggrund at kan tillægges vægt.

Efter praksis tillades udvidelse af stuehuse på op til 250 m², og da der ikke er forhold der taler imod, vil arealet af den ansøgte udvidelse, der medfører et samlet boligareal på 240 m² kunne tillades, samt at udformningen af stuehuset samt stalden kan godkendes, når der henses til bebyggelsernes udformning med kviste og tagvinduer er begrundet og udformet ud fra projektets energimæssige sigte, samt at de landskabelige hensyn ikke vurderes at være tilsidesat herved.

Det vurderes endvidere, at de særlige og konkrete forhold ved det ansøgte, ikke vil medføre en uønsket præcedens i andre tilsvarende sager.

Maskinhuset

Kystdirektoratet lægger til grund, at der er tale om opførelse af byggeri, som er nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Da det ny maskinhus placeres med stort set samme placering som det nuværende og den ansøgte størrelse findes at harmonere med ejendommens størrelse, de eksisterende mindre bygningers stand taget i betragtning.

Der ses således ikke at være forhold der taler imod det ansøgte.

Vejomlægning

Kystdirektoratet finder ikke at der er kystlandskabelige forhold der taler afgørende imod den ansøgte omlægning af vejen, når der henses til de forhold der ligger bag, herunder de bygningsmæssige ændringer ved opførelsen af passivhuset samt maskinhallen og ønsket om at friholde disse bygningsarealer for gennemgående trafik.

Kystdirektoratets afgørelse går herefter ud på, at der meddeles tilladelse til udformning og placering af ny maskinhal, ombygning af stuehuset og udvidelse af boligarealet med "passivhuset" samt ombygning af "stalden" og endvidere renovering af 3 øvrige bebyggelser med en placering og udformning som beskrevet i ansøgningen.

Der dispenseres endvidere til omlægning af en vejadgang til sommerhusene som ansøgt.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
jkw@kyst.dk

Bilagsliste

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Lejre kommune, post@lejre.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lejre, lejre@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde, roskilde@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lejre, lejre@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Fredningsnævnet for Østsjælland, oestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Nationalpark Skjoldungernes land, npskjold@danmarksnationalparker.dk

post@lejre.dk; dn@dn.dk; lejre@dn.dk; fr@friluftstraadet.dk;
roskilde@friluftstraadet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; lejre@dof.dk;
oestkredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk;
post@slks.dk; oestsjaelland@fredningsnaevn.dk;
npskjold@danmarksnationalparker.dk; annelie.abildgaard@gmail.com;
mikkel@ask-ygdrasil.dk;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Efter naturbeskyttelseslovens § 15a, stk. 1, nr. 6, gælder forbuddet ikke for byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelse af fiskerierhvervet, når byggeriet opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger. Efter bestemmelsen kræves dog tilladelse for så vidt angår de nævnte bygningers nærmere beliggenhed og ydre udformning.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen² skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare.

Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.